

mere eller mindre opløste og uegnede til brug, reparereres ved kemisk behandling, limning, udbedring, nyindbinding o. s. v. — Det videnskabelige arbejde omfatter dels den oldnordiske ordbog, hvis materiale (over én million citatsedler) er under redaktion med universitetslektor, dr. Ole Widding som leder og yngre (danske) filologer som medarbejdere, dels det egentlige institutarbejde, ledet af forstanderen, professor Jón Helgason, med en stab af fortrinsvis danske medarbejdere og med et betydeligt antal udenlandske forskere som arbejdende gæster, der her finder arbejds materiale og studievejledning, og hvis færdige arbejder i almindelighed optages i det arnamagnæanske instituts videnskabelige publikationer: Bibliotheca Arnarnagnæana (27 bind publicerede siden 1941, flere under trykning) og rækken af videnskabelige tekststudgaver, Editiones Arnarnagnæana (hvoraf 6 bind foreligger og andre er under trykning). Det arnamagnæanske institut står således som et kendt og anerkendt centralsted for den oldnordiske forskning verden over.

Visse særlige problemer, der har været omtalte (med misforståelse) i de senere års offentlige diskussion og til dels berøres i lovudkastet, kræver i korthed en nærmere omtale. Det første er forholdet mellem fotokopier og håndskrifter, af hvilke de første ofte påstås at overflødigøre de sidste. Enhver kyndig bruger kan bevidne, at dette er en fundamental misforståelse: selve håndskriftet vil stadig, nu og i fremtiden, være absolut nødvendigt ved det videnskabelige studium. Fotokopier er fortrinlige og ofte uundværlige hjælpemidler, men til selve håndskriftundersøgelsen og det palæografiske og sproglige studium eller ved videnskabelig tekststudivelse kan de aldrig gøre selve håndskrifterne overflødige. — Endvidere må til lovforslagets bemærkninger ad § 4, om „tilbageholdelse i en årrække i Danmark af håndskrifter af betydning for udarbejdelsen af den oldislandske ordbog“, oplyses, at denne i sin tid med de daværende islandske kommissionsmedlemmers godkendelse udformede særbestemmelse nu må betegnes som forældet, idet dens forudsætning dengang var det oldislandske ordbogsarbejdes særstilling som den første videnskabelige hovedopgave og det første be-

villingsobjekt, idet man på det tidspunkt ikke troede at kunne skaffe fornøden faglig arbejdskraft til visse andre videnskabelige arbejdsopgaver. Den siden da organiserede virksomhed har i så henseende overtruffet alle forventninger, idet en stor medarbejderstab er bleven uddannet og sat i virksomhed og en omfattende videnskabelig produktion — øget ved den ovennævnte tilgang af udlændinge med midlertidig tilslutning til vort institut — nu foreligger publiceret i ovennævnte serier.

Konklusionen af denne redegørelse bliver, at videnskabelige hensyn kræver håndskrifternes forbliven i universitetets arnamagnæanske institut (i overensstemmelse med fundatsens krav); en udlevering i henhold til det foreliggende forslag forudsætter en nedbrydning af stiftelsens retsgrundlag, foretagen i fundatsmæssig uvedkommende øjemed, i ønsket om at anvende stiftelsens videnskabelige værdier i politisk hensigt. Bestyrelsen må altså hævde, at den påtænkte udlevering er videnskabeligt uforvarsvarlig. Til yderligere begrundelse af dette vort standpunkt skal endnu gøres nogle bemærkninger om en sådan udleverings konsekvenser.

Blandt disse konsekvenser må nævnes, at tilsvarende norske krav ifølge udtalelser fra autoritativ norsk side vil følge efter en beslutning om håndskriftudlevering til Island, således at man fra Norge vil kræve ikke blot arkivalier, men et betydeligt antal håndskrifter, blandt disse også sådanne, som lovforslaget tænker sig udleverede til Island.

En anden konsekvens er den forringelse af arbejdsvilkårene for det arnamagnæanske institut, som den påtænkte udlevering nødvendigvis må medføre. Et stort videnskabeligt arbejde, der her er sat i gang og her har sit gunstige voksested, vil blive hæmmet af de besværligheder, som en udlevering og en deraf følgende stadig rekvisition af udleverede håndskrifter vil fremkalde.

Som slutning skal bestyrelsen fremhæve nødvendigheden af, at det arnamagnæanske institut, også i tilfælde af udlevering, fortsættes og udbygges, således at det bliver i stand til at varetage sine opgaver.

Håndskrifter, som anvendes til igangværende udgiverarbejder, kan ikke udleveres, før disse er afsluttede. Dette gælder også håndskrifter, der skal udgives i faksi-